

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Koroški Slovenec, uredništvo, Klagenfurt, Viktringerring 26

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Naša gruda.

V dobi moderne tehnike, ki je tako neskončno zmanjšala svetovne razdalje in povežala narode z nevidnimi nitmi, da živo občutijo vsako dogajanje, pa čeprav se dogaja na drugem koncu zemlske oble, v tej dobi gospodarskih skrbi, v času strastnega oboroževanja, ko z vsakim dnem trepetamo, kedaj nas bodo zopet zagrnile strahote nove svetovne vojne, v takih dneh ni nič čudnega, da le preradi pozabljamo na skrivnostno moč svoje grude, ki nas priklepa z nerazumljivo silo nase, da komaj opazimo, kako varno, toplo in mirno je njeno naročje. Veliko zemlje nam je podaril Gospod in na to zemljo je postavil kmeta, da jo čuva, neguje in ljubi.

Naša gruda ni radodarna. Mnogo truda in žuljev terja, preden nam podari svoje zaklade. Tudi njeni darovi niso bogati, vsakega se drži kapija potu, ki ga je bilo treba preliti, preden je prišla žetev. A glejte čudo: ravno tiste dobrine, ki nosijo na sebi znamenje največjega truda in trpljenja, so nam najbolj prirasle k srcu. Z nekim spoštovanjem in ljubeznijo gledamo nanje, ponosni smo, kadar moremo reči: „Glej, to je sad mojih žuljev, sad mojega dela in trpljenja!“

Če si se kedaj povzpela na visoko goro, si bil mogoče izmučen in v sebi si se zaobljubljal: „Nikoli več!“ Toda ko si potem gledal na svet pod seboj, na polja globoko v dolini, je bilo v tebi zadovoljenje: „To lepoto, ki se odpira pred menoj, sem si zaslužil sam, s svojim trudom sem se dokopal do nje.“

Mogoče je ravno v tem tisti čudež, ki priklepa kmeta z nešteti vezmi na njegovo zemljo, da v dneh stiske ne obupa in ne vzame od nje slovesa. Trpljenje, ki je zakopano na vsaki pedi te zemlje globoko v grudo, ga vedno in vedno kliče k njej. Ali ste že kedaj občutili to nerazumljivo čudo, da se iz trpljenja rodi ljubezen? Kar spomnite se na svojo grudo: čimveč ste trpeli zanj, tembolj globoko jo ljubite. Mnogoteremu se bo zdelo to spoznanje grenko, skoro krivično. Toda življenje ima svoje zakone, za nas le prepogosto nerazumljive. Njegovi zakoni so trdi, neizprosni, za vsako užito lepoto ali dobroto zahtevajo brezobzirno, da jo poplačaš s trudom ali s trpljenjem.

Pa boste rekli, da je v mestih življenje veliko lažnejše, ne tako strogo in za manjši trud nudi veliko več lepega. Mogoče je to res, zna biti je v tem krivica, ki sploh spremlja vse človeške ustanove. Toda tudi to je res, da se ta krivica maščuje na narodi. Vsa velika mesta so ogromne grobnice, ki požirajo leto za letom na tisoče ljudi. Samo svež dotok iz dežele, dotok od zemlje hrani ta mesta, da živijo naprej in ne izumrejo. Zato čaka narode, ki še nimajo mnogo takih grobnic, velika stvaritev polna bodočnosti.

Seveda ne sme postati trpljenje brezsmiselno, ne sme voditi človeka v obup, ker ne bi videl nobenih sadov svojega truda. Našemu kmetu, temu čuvanju naše grude, je mnogokrat pretežko, preveliko breme so mu naložili, da pod njimi omaga. Ni prav, da se to dogaja. Svet bi moral pomisliti, kako neizmerno je bogastvo, ki ga brani in čuva kmet. Ne samo naš vsakdanji kruh je sad dela njegovih rok, on daje človeški družbi premnogo vrednot, ki se jih ta komaj zaveda. Kmet daje narodom mladost, da ne izbirajo, daje jim vedno novih, svežih človeških sil, da morajo ustvariti zdrave kulturne vrednote. Kmet brani častitljive spomine preteklosti, narodne šege in navade, hrani in goji narodno pesem, da ne utone v morju osladnih melodij, ki so jih zagrešili sanjavi kovarji

filmske ljubezni. Kmet čuva narodu njegovo govorico, da se ne spači z umetničenjem raznih poklicnih in nepoklicanih pisunov, ki so izgubili stik z ljudstvom in se bahajo s svojo učenostjo. In naš kmet še posebej brani jezik svoje matere in svojih dedov, spoštuje in ljubi to besedo, ki mu jo hočejo vzeti in vsiliti drugo, njegovi duši neprikladno, tujo.

Odkod črpa kmet vse to bogastvo, da ga more v tako obilni meri darovati svojemu rodu? Ali je mar čudodelnik? Umetnik? Pravo gotovo je umetnik, ne da bi se tega zavedal. Tudi svet mu ne prizna umetnosti, ki jo ustvarja. Z nasmehom hodi mimo tega čudeža in se ne zaveda, kako majhen je v svojem spoznanju, kako krivičen je njegov zasmeh. Če bi bolj natančno pogledal, bi videl, da ima ta čudež svojo razlago, spoznal bi,

da vse to bogastvo izvira iz grude, ki jo kmet s toliko ljubeznijo obdeluje in neguje, spoznal bi, da je ta umetnost sad trdega dela, plod trpljenja, ki je bilo položeno v grudo, da je moglo iz nje vzkliti toliko darov. Da, iz trpljenja se rodi novo življenje, toda to trpljenje ne sme postati muka, ki bi človeka gnala v pogin. Samo toliko breme je mogoče naložiti, da nosač pod njim ne omaga. Zato bi človek hotel zaklicati v svet, da bi se kljub rožljanju orožja razločno slišalo skozi ves hrup velemest: „Ljudje božji, odnehajte! Ali ne vidite, da čuvar naše grude omahuje pod svojim bremenom? Ali ne vidite, da je že tretjič padel pod križem in se skoro ne more več dvigniti iz lastne moči? Njegova smrt bo naš skupni pogin! Spoznajte in delajte, da ne bo prepozno! Zakaj on je nosilec miru in hranitelj svojih narodov.“ ko.

1934—1937.

25. julija t. l. se je v tretjič ponovila obletnica mučeniške smrti našega zveznega kanclerja dr. Engelberta Dollfuss-a. Ko je mladi Dollfuss leta 1932 stopil na čelo avstrijske vlade, pač ni slutil, kako tragično smrt mu je namenila usoda. Leta 1932 je dospela splošna gospodarska kriza v Evropi na vrhunec in mala Avstrija je imela stoto skrbi: stotisoči so zahtevali dela in jela, prijatelji priključitve Avstrije k Nemčiji so rastli kakor gobe po dežju in v parlamentu so se prerekali poslanci tako dolgo, dokler se niso za vedno onemogočili. Takrat je nastopil „mali kancler“ Dollfuss in udalnil s svojo veliko dušo Avstriji, ki je tavalala v samomorilnih mislih, novih svežih in upanja polnih moči. Samostojni, neodvisni Avstriji, urejeni na stanovski podlagi je položil Dollfuss s svojim delom, predvsem pa s svojo junaško smrtjo temelje lepše bodočnosti.

Danes pripoznajo prijatelji in neprijatelji, da je imel umorjeni kancler najčistejše namene, ko je nameraval ohraniti resno ogroženo demokracijo s tem, da ji je dal s stanovsko ureditvijo države novo podlago. Dollfuss je imel trdno prepričanje, da je harmonično sodelovanje delodajalca in delojemalca neobhodno potrebno; zato je razredni ideologiji zoperstavil ideal stanovske vzajemnosti. Kot sin kmetijskih starišev — kar je vedno s ponosom omenjal — je poznal natančno tudi vse težave kmečkega stanu, ki mu je najbolj prirastel k srcu, ne da bi pri tem zanemarjal brige in skrbi drugih stanov. Socialna pravičnost je bila vedno zvezda vodnica njegovemu delovanju.

Na Daljnem vzhodu se položaj med Japonci in Kitajci poostreje iz dneva v dan. Listi obširno poročajo o neprestanih vojaških transportih, kravalih in krvavih spopadih. Japonci se hudejejo na Ruše, češ, da podpirajo in ščuvajo Kitajce proti Japonski, boljševiska „Izvestja“ pa očita Japoncem imperializem in pravi, da je sedanji postopek Japonske popolnoma enak postopku leta 1931, ko so se Japonci vrgli nad Mandžurijo. List pravi, da so sedanji dogodki samo prvi korak, ki mu bodo sledili še nadaljni, kajti Japonska si želi v prvi vrsti srednjega dela kitajske države, ki je silno bogat in bi za vedno rešil vprašanje preživljanja japonskega naroda. Vendar pa opaža moskovski list dva nova činitelja, ki ju leta 1934 ni bilo. Prvi činitelj je nova kitajska armada, ki se je vsled slabih izkustev dobro organizirala in se pripravljala na obrambo, drugi činitelj pa so velike japon-

ske notranje politične težave, predvsem pa finančna stiska, v kateri se Japonska nahaja. Vse pa je odvisno od stališča, ki ga bodo končno zavzele velesile.

Zakaj pravzaprav gre. Veliki svetovni dogodki imajo navadno zelo prozaično ozadje. Tudi pri vmešavanju evropskih držav v španske notranje politične zadeve gre predvsem za velike interese velesil na španskih rudnikih železne rude, okrog katere se suče vprašanje vojne in miru: to so ležišča rud, neobhodno potrebna za vojno industrijo. Dandanes se vse države mrzlično oborožujejo, za kar potrebujejo sirovine. Zato pač ni vseeno ne Angliji, ne Nemčiji, kaj se godi v Španiji, kajti v okolici Bilbaa in Santanderja se nahajajo velika ležišča železne rude in premoga. Anglija je dobivala od tam že vedno zelo mnogo železne rude za svojo vojno industrijo in železo potrebuje danes še posebno, ko uresničuje svoj velikopotezni oborožitveni načrt. Ti rudniki so pod nadzorstvom angleškega kapitala in Angležem je zelo mnogo na tem, da bi se uvoz železne rude iz Španije ne ustavil. Zato si simpatije, ki jih je pridobil general Franco po zasedbi Bilbaa in okolice na Angleškem, lahko razložimo brez komentarja.

Kongres Kristusa Kralja, ki je bil nedavno na Poljskem, je bil sijajna katoliška prireditelja. Posebnih vlakov h kongresu je privozilo 99. Zato je bilo dopoldne pri slovesni sv. maši kardinala-papeževega odposlanca in popoldne pri sklepnem shodu navzočih gotovo nad 100 tisoč ljudi. Saj se je tudi mesto samo kongresa kar najštevilnejše udeležilo. Krasen je bil pogled z višine od oltarja doli nad to pestro množico. Mesto je bilo izredno bogato okrašeno. Saj je viselo raz več hiš po 15 in po 20 zastav in premnoge hiše so bile od vrha do tal v vence kar ovite. Poljska je pokazala tujcem svoj katoliški značaj.

Trije iskalci zlata so v provinci Kiriqini našli zlato v vrednosti 3 milijonov dolarjev. Ti srečniki so Nemec, Francoz in Amerikanec. Našli so zaklad 3000 kg zlata v neki votlini, kamor so ga pred sto leti skrili španski osvojevalci, pa ga pozneje niso mogli odnesti. Med domačim prebivalstvom je do današnjega dne živela povest o tem zakladu, vendar ni nihče mogel vedeti, kje se nahaja. Ti trije iskalci so že dolgo časa bili na delu. Prvim glasovom o odkritem zlatem zakladu ni hotel nihče verjeti. Končno je panamska vlada poslala tjakaj svoje uradnike, da se prepričajo o dejanskem stanju. Sedaj so ti uradniki sporočili, da je bila najdba resnična. Zlato je bilo v dveh podzemskih rovih spravljeno v 120 zlatih palicah v

skupni teži 3000 kg. Na vseh palicah je vtisnjen pečat stare kraljeve krone. Domnevajo, da je zlato iz dobe osvojitve Amerike.

Japonci osvajajo tudi Ameriko. Japonska se bori z vsemi pripomočki, da bi svoj ogromni prevešek prebivalstva nekje spravila. Prilagodljivosti japonskega kmeta na čisto zelo trdo podnebje Mandžukua pa so postavljene gotove meje. Zato si išče Japonska drugih dežel, ki bi bile primernejše za njene ljudi. Neprestano se selijo njeni državljani n. pr. v Brazilijo. Tu ne spreminja ničesar dejstvo, da je ta država v zadnjih letih izdala neke omejitve za priseljevanje. Kvota, ki je določena Japonski, se izkorišča v polnem obsegu. Ta trenutek stoje stvari tako, da je v Braziliji že kakšnih 270.000 Japoncev, od teh samo v državi Sao Paulo 140.000. Japonci so si v tej deželi zgradili svoja mesta, v nji imajo okrog 12.000 zemljišč in obratov. Tudi Japonsko priseljevanje v Brazilijo ima svojo zgodovino. Prvi rumeni priseljenci so dospeli l. 1908, in so se razdelili preko kavni nasadov Sao Paula. Tri leta pozneje so prišli novi prevozi, ki so jih poslali v Minas Gerais. Poskusi s temi priseljenci so se obnesli tako dobro, da so tako plantažniki, kakor vlada ukrenili v Tokiju vse potrebno, da bi poslali od tam nove ljudi. Takrat je Japonska svoj prevešek pošiljala še v Zedinjene države. Do l. 1924, torej do trenutka, ko je vlada severnoameriške Unije izdala sroge ukrepe proti japonskemu priseljevanju, so rumenokožci Brazilijo skoraj popolnoma ignorirali. Odtlej pa je odpotovalo 50 odstotkov Japoncev, ki so si iskali izven Azije novo domovino, v Brazilijo. Danes v Braziliji ni pokrajine brez pripadnikov tega ekspanzivnega rodu. Celo v Mattu Grossu imajo večjo naselbino pod imenom Campo Grande, ki šteje 2000 duš in ki se prav dobro razvija. Skoraj vsi japonski priseljenci se bavijo bodisi s pridelovanjem kave, bodisi s pridelovanjem mateja in riža, z živinorejo in lesno industrijo. Večina med njimi stremi za tem, da bi dosegla neodvisen položaj. Tudi ob brazilskih rekah in morskih obalah se bavijo z ribištvo in prodajajo svoj plen številnim brazilskim mestom, vsem in naselbinam.

V pouk poslom.

Vsi kmečki posli so danes zavarovani pri kmetijski bolniški blagajni. Kot taki imajo pod gotovimi pogoji pravico do starostne rente, to je mesečne starostne podpore. Smo o tem predmetu sicer že večkrat pisali, vendar prihaja toliko vprašanj, da se moramo o njem ponovno baviti.

Pravico do starostne rente ima vsak hlapec, dekla in gozdarski delavec, ki stanuje v Avstriji

in je avstrijski državljan, če je dopolnil 65. leto, je brez posla in se sam ne more vzdrževati, se nahaja v hudi stiski ter je bil v zadnjih šestih letih dokazano vsaj 24 mesecev bolniško zavarovan, ozir. je bil v službah, kjer je bolniško zavarovanje obvezno. Pravice do rente pa nimajo družinski člani delodajalca v slučaju, če so bili bolniškega zavarovanja oproščeni.

Prosilec za rento, ki se sam ne more več vzdrževati, je ta, ki s svojim delom ne more toliko zaslužiti, da bi se mogel skromno preživeti.

Prošnje za starostno rento se vlagajo potom občinskega urada na kmetijsko bolniško blagajno v Celovcu. Kot dokazilo za starost je priložiti rojstni in krstni list, za državljanstvo pa domovnico. Na prošnjo odgovori zavod za zavarovanje poljedelskih delavcev v Celovcu, proti kateremu se je mogoče v teku 6 mesecev pritožiti pri razsodišču istega zavoda.

Pismen priziv se vloži v dveh izvodih, ustmen pa pri predsedniku razsodišča g. višjemu deželnemu sodniškemu svetniku dr. Kampffhammerju. Izven celovškega sodniškega okoliša živčim prosilec pa je dana tudi možnost, da vložijo ustmen priziv pri pristojnem okrajnem sodišču. Prizivi ozir. tožbe so kolka in pristojni proste, tedaj zastoj. Odločitev razsodišča je končno veljavna in proti njej ni več priziva ali pritožbe.

Starostna renta se prične izplačevati od dneva prijave, ako je bila prošnja ugodno rešena. Če pa prosilec vživa v tem času bolniško podporo, mu pripada renta šele od dneva, ko mu je bila bolniška podpora ustavljena. Ko starostni rentnik umrje, zapade tudi renta in njegovi zaostali nimajo nobene pravice do rente in tudi ne do povračila stroškov za pogreb.

Višina starostne rente je odvisna od plačilnega razreda, v katerega je bil rentnik v zadnjih dveh letih uvrščen. Najnižja mesečna renta znaša 18 S, najvišja pa 46 S. Posli na kmetih so uvrščeni v najnižji plačilni razred in pride zato za nje v poštev mesečna renta 18 S. Pa tudi to rento more zavod za zavarovanje kmetijskih delavcev znižati, če dobiva rentnik podporo iz javnih sredstev, ki znašajo nad polovico rente. V tem slučaju se zniža renta za polovico podpore iz javnih sredstev, vendar ne pod polovico priznane starostne rente.

V nekaterih slučajih bo potrebna tudi še zdravniška preiskava o delovni zmožnosti rentnika in še razne priloge, ki postanejo potrebne v uradnem postopanju. V vseh teh zadevah se je najbolje obračati na pristojni občinski urad in šele po potrebi na manjšinsko organizacijo.

vine je prihajalo izza sten. Ona pa je ležala v njegovem naročju, močne roke so jo objemale.

Sredi gluhe noči na visoki planini je šepetal Martin: „Liza, ti so moja. Semkaj ne pridejo oče, ne mati. Sejati in orati ni treba. Kako so neumni, ko se trgajo, čigava bo Trata. Spodaj nad Nacetovo bajto se pase srnjak. Pod Konjem imajo gamzi najlepše mladiče. Takih srn, kot so na Dolu, ni daleč nikjer, Liza, ni ga človeka nad nama.“

Ona je molčala, v temi so ji žarele oči. Z rokami je prižemala njegovo glavo na grudi, ki so bile vroče kot žerjavica.

Prvi somrak je dihnil čez planino. Martin je stopil iz stana ter zavil proti Mali. Opojen od noči je zadel ob sosedovo lesno. Pastir je vstal in pogledal za njim. Ni razločil. „Z Male bo...“ je ukrepal. Za Martinom je priletelo krepelce. Pripognil se je in ga stisnil. Dolgo je čakal, nihče se ni pokazal.

Ko se je oddaljeval ter so bili stani že zadaj, je zavriskal. Liza je vztrepetala. Pastirji so v polsnu ugibali: „Z Male je... vrag!“

Martin je hodil hitro, kajti na vzhodu je komaj vidno drhtela svetloba.

Stopil je v stan in vzel puško. Pastir si je zaspalo mel oči. „Le spi, pridem nazaj!“

„Kam?“ je mencaje vpraševal pastir; odgovora ni dobil. Glava mu je omahnila v spanje.

Martin se je spuščal nizdolu. Skozi smrečje je hodil v temi. Toda poznal je pota po gozdu. Skoro neslišno so polzeli koraki.

DOMAČE NOVICE

Gospod Jožef Fric zlatomašnik.

(1887—1937.)

V četrtek 15. julija se je zbrala vsa duhovščina rožeške dekanije v Dvoru ter je izrekla po dekanu č. g. kn. svetniku Jožetu Šenku najudanejšo čestitke svojemu bivšemu dekanu Jožetu Fricu k njegovemu 50letnemu mašniškemu jubileju. Celovško dekanijo je zastopal č. g. Nadrag, župnik v Šlofičah, iz beljaške dekanije pa sta prihitela č. g. dr. Ogris iz Loč ter č. g. Ožgan iz Štebna. Ta je prinesel tudi vdane čestitke zlatomašnikove rojstne fare, kjer živi še njegov brat Janez, posestnik p. d. Tomažič v Teharčah. Med gratulanti se je nahajal tudi stari zlatomašnikov prijatelj č. g. Bayer, župnik v p. Rodil se je naš častiti zlatomašnik 28. aprila 1861 pri Smojku v Štebnu. Ljudsko šolo je obiskaval v Maloščah, gimnazijo v Beljaku. Po maturi je moral k vojakom k „simarjem“ in ko je odslužil vojake, je stopil v celovško bogoslovje. V bogoslovju je bil tudi predsednik Slovenske akademije. Za mašnika ga je posvetil ravno tedaj novoimenovani škof dr. Jožef Kahn, nepozabni in zvesti prijatelj nas koroških Slovencev 17. julija 1887 je imel novo mašo v Štebnu. Najprvo je nastopil Fric službo kot kaplan v Dobrli vasi, potem je prišel za provizorja v Medgorje in bil končno kot kanonik dodeljen gosposvetški fari. Leta 1892 pa je prišel kot župnik v Dvor, kjer je celih 42 let zvesto opravljal službo dušnega pastirja, jako vestno in skrbno tudi službo kateheta v enorazrednici v Dvoru in petrazrednici v Vrbi. Vsem sobratom, posebno onim v rožeški dekaniji je bil vedno odkrit in zvest prijatelj in v vseh zadevah najboljši svetovalec. Od leta 1920 do 1934 je vodil naš zlatomašnik tudi rožeško dekanijo. Sedaj živi na svojem že pred svetovno vojno kupljenem kmetemskem domu v Dvoru v zaslužnem pokoju. Ker radi slabega zdravja naš zlatomašnik ne more več v cerkev, ima mašno knjigo doma na mizi, da lahko v duhu sledi vsakdanji Božji daritvi.

Gospodu zlatomašniku še mnogo let!

Srebrna maša. (Suetschach—Sveče.) Sveče so v nedeljo dne 18. julija slovesno obhajale srebrni mašniški jubilej svojega župnika gosp. Viktorja Ruprechta. Na čelu velike množice vernih faranov so jubilaranta pred okrašenim župniščem najprvo pozdravili pevci z pesmijo „Zadoni nam“, nakar je v izbranih besedah izročil g. Janko Ogris priljubljenemu srebrnomašniku voščila udanih in hvaležnih faranov. V imenu članov prosvetnega društva je svojemu predsedniku-srebrnomašniku čes-

PODLISTEK

Juš Kozak:

Beli mecesen.

(9. nadaljevanje.)

Svet se je dvigal z Male planine na Veliko. Liza stan je imel belo streho, ki je bleščala v noči. Martin ni hotel, da bi ga videli. Previdno se je izogibal drugih stanov.

Leso je prestopil, odprl je prva vrata, krave so se ga prestrašile. Toplota je dahnila vanj. Potrkal je: „Liza!“

Dekle je odprlo in Martin je stal sredi stana. Ona je podnetila ogenj, da je švignil plamen. Smehljala se je in ga gledala z vročimi očmi.

„Martin!“

„Danes sem prišel!“

„Če bi te videli.“

„Mar mi je. Odnegli bodo rogate glave.“

Sedla sta na postelj. Martin jo je objel čez ramena in ona mu je skrila glavo na prsi.

„Se me še bojiš?“ je vpraševal šepetaje.

„Tam doli sem se te bala.“

„Tukaj je drugačen svet, Liza.“

„Martin, z očetom sta se sporekla.“

„Ni šlo drugače. On bi hotel, da bi živel doli na Trati, jaz nisem za to. Vidiš, tu gori sem doma.“

„Martin, le eno kali mojo srečo. Ti ne boš nikoli moj!“ Krčevito se ga je oklenila.

Zunaj je dihalo noč, hladna in jasna. Sopenje ži-

Na jasi za Nacetovo bajto je obstal. Pregledoval je zelišča. „Tod je hodil,“ je odločil.

Skril se je za drevo in čakal. Pogled je plaval ob parobku jase. Niti veja se ni zganila, le svetloba je rastla.

Martinu se je komaj vidno tresla roka od pričakovanja. „Ni dobro,“ je pomislil. Še krepkeje je stisnil puško. Previdno je obračal glavo. Zdelo se mu je, kakor bi ga žival od vseh strani opazovala.

Neuadoma je zaslišal šum. Srce mu je bilo, da ga je čul v deblu, kamor se je naslanjal. Uho je tenko lovilo. Smer se je naznanjala. Izza grmovja na desnici je stopil na jaso srnjak. Mokro so mu bleščale oči in visoko je dvigal rogato glavo. Na vse strani je vohal. Martin se ni ganil. V glavi se je iskrala želja: „Da bi prišel od leve! Tak, stopi na jaso!“ Srnjak se ni zmenil za njegove misli. Ves čas se je pomikal na desni. Široko razprte nosnice so ga menda zajele. Stopil je korak nazaj in prožne noge so drhte. Iz oči v oči sta se gledala.

Kri se mu je strdila krog srca. Oči so ledeno merile. Dvignil je puško. Tresk je udaril ob skalo. se odbil parkrat in divje zahreščal iz grobne tišine.

Martin je obstal kakor ukopan. Povesil je puško in strmел predse. Jasno mu je ostalo pred očmi. Žival se je pognala visoko tik njega, plašno so blestele oči, razložil je srdito sapo, a on se je zavedal, da je zgrešil. Ni mogel verjeti. Zlovoljno je zadel puško in odšel na planino.

tital naš Lekša ter mu izročil v zahvalo in spomin lepo sliko. Nato so izrekli jubilantu voščila v imenu dijakov g. Oton Incko, v imenu dekliške zveze Permoževa Pavlica na Mačah, nakar so sledile deklamacije naših malčkov. Odeti v šopke podarjenega cvetja se je jubilant ginjen zahvalil navzočim za počastitev z obljubo, da bode tudi v bodoče stal predvsem z molitvijo faranom ob strani. Nato smo se v procesiji podali v cerkev, kjer je daroval jubilant svojo srebrno mašo-zahvalnico.

Primicija. (Eisenkappel—Železna Kapla.) Prva nedelja v juliju je bila za našo faro izvanreden praznik: preč. g. Anton Kutej se je v svojem brezdomstvu zatekel k Mariji v Trnju — v našo Marijino romarsko cerkev, da tu stopi prvič pred Gospodov oltar ter daruje svojo prvo sv. daritev. K sprejemu novomašnika se je zbrala ogromna množica vernega ljudstva pri lepem stavoloku šentipških deklet, kjer mu je v pozdrav zapel najprvo domači moški zbor, nato pa ga je pozdravil preč. g. župnik Zechner in z besedami „Stopil bom k oltarju božjem, k Bogu“ odkril njegovo dela in težkih žrtev polno preteklost, zakaj s to molitvijo v srcu se je pripravljaj in je vztrajal, da je končno dosegel svoj zvišeni cilj. Napočil je veliki trenutek in Bog je uslišal njegovo večletno srčno prošnjo: „Stopil bom k božjemu oltarju.“ S temi besedami pa je odprl novomašniku tudi pogled v žrtev in truda polno prihodnost mladega duhovnika ter obenem pozval zbrane vernike, da naj mu s svojimi molitvami pomagajo nositi breme težke odgovornosti. Po dveh deklamacijah ministrantov in po podelitvi novomašniškega blagoslova smo se podali v cerkev, k slovesni prvi sv. maši, med katero so fantje peli koralno angelsko mašo. Slavnostno pridigo pa je imel preč. g. Fröhlich iz Tinja, ki je v golobo zasnovanem govoru očrtal nalogo in usodo duhovnika po besedah sv. evangelija: „Vi ste sol sveta!“ Cerkvenim pravilom je sledil skrbno pripravljen obed v župnišču, na katerem so se vrstili govori, pesmi in deklamacije duhovnih sester novomašnika iz Velinje vasi, kjer si je poiskal tudi v skrbni Rupijevi mami svojo duhovno mater, medtem ko je prevzel duhovno očetovstvo naš rojak g. Košnik. Novomašniku pa kličemo: Božji blagoslov naj ga spremlja po vseh njegovih potih!

Poroka. (Eberndorf—Dobrla vas.) Vesel dan smo obhajali 13. t. m. v Dobrli vasi, zakaj Štefan Starc, posestnik Mohorjeve kmetije v Mokrijah, in Martina Greif, Laškolkova v Bukovju, sta si obljubila zakonsko zvestobo. Ob asistenci preč. g. prošta in obeh kaplanov je poročal ženinov brat, župnik v Hodišah. Ganljivo so se poslovile od neveste družice Marijine družbe, katere so skupno z ženinom in nevesto sprejele pri maši sveto obhajilo. Po cerkvenem pravilu so se svatje podali k Maleju, kjer so cerkveni pevci, kojih članica je bila nevesta več let, neumorno prepevali prelepe domače pesmi. Vmes so izrekli preč. g. prošt, ženinov bratranec prof. dr. Tischler, ženinov brat in končno g. kaplan Spendov novoporočencema prisrčna voščila. Vrlemo paru kličemo tudi mi: Na mnoga srečna leta!

Maria Wörth—Otok. (Dražba.) Dne 17. t. m. je bilo na dražbi prodano lepo Haptmanovo posestvo z dvema najlepšima vilama na otoku. Izdražila je upnica sama: eskomptna banka v Celovcu. Obžalovati je, da se ni dalo niti toliko doseči, da bi prejšnjemu posestniku, oziroma njegovemu bratu ohranili nekaj k kmetijskemu gospodarstvu spadajočega sveta. Toda banka je bila neiprosna in ni odnehala, tako da je prišla najstarejša družina na Otoku ob vso posestvo. Domačini globoko sočustvujejo z nesrečno družino, ker ni sama kriva hude usode.

Moos—Blato. Samskega stanu se je naveličal tudi naš mladi mizarski mojster Rudolf Skias na Blatu ter si izbral za svojo življensko družico Vogrovo Micko v Vogrčah. Veseli dogodek so označevali daleč naokoli odmevajoči topiči. Bilo srečno!

Plescherken—Plešerka. Naše Plašiško jezero (Hodiško) se vedno bolj deli v dva dela: spodnji del se varuje za imenitnejšo družbo, medtem ko postaja zgornji pravcato mravljishče raznih tabornišč. Letos imamo kar šest taborov mladine, med njimi tudi mnoga židov.

Zelt—Sele. Dne 6. julija t. l. je šel od doma pd. Hirsov Tomaž na Zvrnjem Kotu, ne da bi se več vrnil. Baje se je podal s tihotapskim blagom čez Košuto v Jugoslavijo. Po poročilih še ni došel na določen kraj in obstoja domneva, da se je ali v stenah Košute ponesrečil ali pa ga je napadel kateri izmed njegovih nasprotnikov. — Letošnje poletje je čebelarjem nenaklonjeno in morajo svoje čebele sredi poletja krmiti, da jim ne poginejo. Čebelarji, ki so pripeljali čebele na pašo, so jih morali že zopet odpeljati. Ostane jim samo še ajdova paša kot edina tolažba. — Pri spravljanju sena nam je močno nagajalo vreme, žita pa se dosedaj ugodno razvijajo.

Od Zile. Zaposleni smo na polju, ki lepo kaže, samo rja uničuje žito. Pravijo, da je temu vzrok hitra menjava sonca in dežja; menda tudi češminj ob njivah. Sadja bo več kot lani. Cena lesa je povoljna. — V Št. Jurju in Gorjah so se zbrali 6. in 7. junija žilski birmanci, ki jih je birmal g. pomožni škof dr. Rohrer. 130 jih je sprejel Št. Jur, 75 pa Gorje. V obeh farah so številni verniki dostojno in prisrčno sprejeli g. škofa in napolnili cerkvi. Izredno ljubeznivi škofov značaj je na prisotne napravil najboljši vtis. Škofovi pridigi o božjem Srcu sta bili za poslušalce, ki so jim mogli slediti, izreden užitek. Milostipolna dneva za obe žilski fari! — Vojvoda Windsorski je že dober mesec naš gost. Bajé je rabil na Ojsternik (2050 m) 2 uri in 50 minut, na Dobrač (2166 m) in nazaj pa 5 ur. Nam bi zmanjkalo sape in kolena bi trpela. Prve postavi je ujel v bistriškem grabnu. Nedavno se je pripeljala z avtom na Čajno angležinja in popraševala, kje prebiva „naš kralj“. Za spomin je pobrala na potu, kjer se sprehaja vojvoda, nekaj kamenčkov in natrgala nekaj rož. Če bi ne prišel vojvoda k nam, bi najbrž še ne imeli tako lepo popravljene ceste med Podkloštom in Čajno. Hvaležni smo deželi za to popravo. In prašna ni več, kjer so jo z cesnim oljem polili. Ob deževnem vremenu pa se maščuje olje na obliki kolesarjev. „Reiner Benzin ist das Beste“, ti bo dejal drogerist. Živimo v času raznovrstnih veselja, na katerih tudi likerjev ne manjka. Zdaj si pa predstavljajte, g. urednik, pametne moške, oljnato cesto in možne posledice zavžitih likerjev! Ali liker ali kofé! Rajši kofé, Evine hčere!

Razno. V Rimu je nenadoma umrl slavniti iznajditelj in oče moderne radijske telegrafije senator Marconi. Polovico svojega ogromnega premoženja je Marconi zapustil svoji sedemletni hčerki Elektri. — V Belgradu je po daljši in težki bolezni izdihnil patriarh Varnava, poglavar srbske pravoslavne cerkve. — Strašno neurje je na Gornjem Štajerskem v dolini Mure preteklo soboto napravilo ogromno škodo; vsi poljski pridečki so uničeni in več hiš je bilo porušeni do tal. — Na Črnem morju že več dni besni vihar, ki je popolnoma zaustavil pomorski promet. — Na Poljsko se je pripeljalo na počitnice 730 poljskih otrok iz Nemčije. Vse stroške nosi poljska država. — Sredi Rima se je porušila večnadstropna hiša in pokopala pod razvalinami 20 ljudi. — Ob priliki sestanka avstrijskih in nemških bojnikov v Welsu v Gornji Avstriji, na katerem je bil navzoč tudi nemški dunajski poslanik, je prišlo do narodnosocialističnih izgovorov. Nad 50 oseb je bilo aretiranih. — Ford je l. 1935 zaslužil pri avtomobilih 3 milij. dolarjev, lanskega leta pa 26 milijonov, kar je pač najlepši dokaz za zboljševanje gospodarskih razmer v Ameriki. — V turškem glavnem mestu Ankari se je nedavno poročilo 9 bratov rodbine Šarken z 9 sestrami rodbine Bezul. — V severnem Uralu so odkrili novo in izdatno žilo zlate rude.

NAŠA PROSVETA

Samo ena smer je prava!

Človeštvo ne nastopa enotno. Smeri in načela, ki po njih uravnavajo narodi in društva svoje življenje in svoje delovanje, se pogosto križajo, v mnogih slučajih si popolnoma nasprotujejo. Vsak trezno misleč človek čuti v sebi neki nagon do spoznanja zakonov, da na njih temelju določa smer svojemu delu. Narod, društvo in poedinci brez načel v splošnem ne obstojajo. Človek skuša prenesti svoja načela tudi na svoje tovariše: njegov smoter je: zvezati čim večje število ljudi za

delovanje v eni in isti smeri. Zgodovina pripoveduje, da so živeli nekdanji mogočni narodi, ki jih danes ni več; nepoznani in preje teptani narodi pa so stopili na površje. Nepoznanje ali preziranje zakonov življenja je pogubilo ene, druge pa je Pravica ohranila pri življenju.

Človeško življenje ima samo eno smer, ki je prava, samo eno načelo, iz katerega črpamo prava navodila. Kdor krene iz te smeri, zagreši pravo pot, krene v pogubo. Katera je smer življenja, katero njegovo temeljno načelo? Kdo ga nam pokaže? Ali človeštvo? Nemogoče! Propadle so razne smeri življenja prejšnjih časov, ki jih je določalo človeštvo svobodno in iz lastne moči. Sedanji čas jih je ovrget. Kdo nam je porok, da ne bodo propadle v bodočnosti načela, ki si jih usvarja dandanašnji svet in jih proglašajo za edino pravo in rešilna? Samo eno načelo more biti pravo: ono načelo, ki ga nam da moč višja od nas zemljanov, ona največja in najpravičnejša sila, ki obvladuje celotno brezkončnost in nas, njen majhen del. To načelo — je krščanstvo, a zakonodajalec — Bog.

GOSPODARSKI VESTNIK

Važnost kontrole molže.

Glede mlečnosti so krave zelo različne; v hlevih imamo vedno dobre, pa tudi slabe molznice. Nekatere dajo več, druge zopet manj mleka kljub temu, da jih približno enako krmimo. Da dobimo pri isti krmi od ene krave več, od druge pa zopet manj mleka, nam ne sme biti vseeno. Če vemo samo to, da molze ena krava dobro, druga srednje, tretja zopet slabo, še ne zadostuje in takih podatkov ne moremo prav nikjer uporabiti. To se prepričamo natančno potom kontrolne molže. Šele na podlagi celoletne, oziroma večletne kontrolne molže dobimo podatke o dobičkanosti posameznih krav. Ker je kontrolna molža za povzdigo živinoreje velikega pomena, so jo v vseh živinorejsko naprednih pokrajinah že zdavnaj uvedli.

Živali krmo zelo različno izkoriščajo. Zato je treba predvsem dognati, katera krava enako krmo bolje izkoristi. Krava, ki tehta n. pr. 280 kg in daje letno recimo le 2000 litrov mleka, je prav gotovo boljša molznica in za mlečno plemensko rejo več vredna, kot pa krava, ki tehta n. pr. 400 kg in daje letno samo 2500 litrov mleka.

Na ta način spoznamo, katere krave nam cenejše proizvajajo mleko in na podlagi tega vemo, katere lahko boljše krmimo. Na vsak način je treba krmiti tiste krave, katere krmo boljše izkoristijo v mleko; tako je potem tudi proizvajanje mleka večje in cenejše. Živinorejec prihrani mnogo krme, kjer je ne uporablja v preveliki množini tam, kjer mu žival za to ni hvaležna, pač pa jo da več tja, kjer se mu to bolje izplača, in sicer najboljšim molznicam.

Glavni namen mlečne kontrole in s tem združene stalne odbire prvovrstnih krav je ta, da si živinorejec vzgoji čim več živali, ki dajejo ob gotovi množini krme kar največ mleka in maščobe. Kontrola glede maščobnosti mleka je važna zlasti v onih krajih, kjer izdelujejo maslo oziroma prodajajo sveže mleko po količini maščobe.

Pri vsem tem se moramo strogo držati osnovnega gospodarskega načela, ki pravi, da moramo doseči s čim manjšimi stroški, tem večji dobiček. Izbirati je treba le tiste živali, ki krmo z mlečnostjo najboljše poplačajo, ali ki krijejo z mlekom stroške krme z čim večjimi obrestmi. Krme ne poplačajo vse krave enako; nekatere dobro, druge zopet slabo. Ker pa vemo, da se podedujejo te lastnosti iz roda na rod, bomo odbrali za domačo rejo samo najboljše živali.

Mnogo je kmetovalcev, ki sploh ne vedo za povprečno letno mlečnost posameznih krav. Lahko pa bi to določili na prav enostaven način, za kar bi potrebovali prav malo časa. Določiti je treba n. pr. samo dva dni v mesecu, recimo v začetku meseca in pa sredi meseca za mlečno kontrolo. V teh dneh bo kravo, kakor navadno dobro pomolzel ter natančno zmeril množino mleka vsake krave posebej. Ako seštejemo pozneje dnevno molžo od 1. in 15. v mescu in delimo vse skupaj z 2, dobimo povprečno dnevno molžo. Povprečno dnevno molžo množimo s 30 ali 31, kolikor dni ima

pač mesec, in dobimo tako mesečno molžo, ki jo vpišemo v molzni zapisnik. Ko seštejemo vseh 12 mesecev skupaj, dobimo letno množino mleka posameznih krav. Ta način je zelo enostaven.

Zavedati pa se moramo vedno, da ni glavni namen kontrolne molže, povišati samo množino mleka posameznih najboljših živali; s kontrolno molžo hočemo predvsem poiskati živali, ki imajo primeren molžno sposobnost in obenem tudi zmožnost, da to lastnost zopet prenesejo na potomce. Č.

Kmetijske in gospodinske šole na Koroškem. Kmetijske šole v Celovcu, Litzlhofu in pri Hoprianu pri Velikovcu pričnejo z novim šolskim letom sredi oktobra, ki traja do velike noči. Za sprejem je potrebna starost 17 let, z dobrim uspehom dovršena osnovna in glavna šola, zdravje in veselje do kmetijstva in najmanj dveletna kmetijska praksa. Lastnoročno pisane prošnje, v katerih se mora vsak prosilec obvezati, da se bo držal hišnega in disciplinarnega reda, se morajo predložiti do 15. avgusta ravnateljstvu šol. Prosilec naj v prošnji obenem navede, če je pripravljen obiskovati drugo kmetijsko šolo, če bi na njemu zaželeli ne bilo več prostora. Priložiti je prošnji: odpustnico osnovne ali glavne šole, rojstni in krstni list, domovnico, zdravniško izpričevalo in obvezo staršev, da bodo plačevali vzdrževalnino za celo šolsko leto. Vzdrževalnina 50 S na mesec se plačuje vnaprej, more pa se prositi tudi za znižanje. V tem slučaju je treba priložiti ubožno izpričevalo, kakor potrdilo krajevnega vodstva domovinske fronte, da proti znižanju vzdrževalnine ni nobene pomisleka. Kdor hoče imeti točenjša pojasnila, naj se obrne na ravnateljstvo. — Isto velja za gospodinski šoli v Annabichlu pri Celovcu in Drauhofenu. Razlika je v tem, da je treba prošnji priložiti tudi še pravstveno izpričevalo. Mesečna oskrbnina 50 S in vpisnina 10 S za celo šolsko leto, ki traja 11 mesecev.

Beljaški trg. Krompir kg 20 g, zeljnate glave 40 g, cvetača 70—80 g, zelje 30—40 g, paradižniki 70 g do 1 S, glavna solata 10 g, špinača 60—80, čebula 40—45, gobe 80 g do 1.50 S, izluščen fižol 55—80 g, fižol v stročju 50 g, izluščen grah 84 g do 1.50 S, grah v stročju 80 g do 1 S, jabolka 80 g do 1.80 S, hruške 1—1.20 S, borovnice 20—30 g, češnje 40—70 g, višnje 80 g, marelice 1.60 S, breskve 1.40—1.60 S, slive 80 g do 1 S, ribez 50 do 60 g, ringlote 80 g do 1.20 S, češplje 80 g do 1.20 S, citrone komad 12—15 g, mleko liter 44 g, posneto mleko 10 g, smetana 2.40—4 S, čajno maslo 4.60 S, skuta 1—1.20 S, goveje meso 2.40 do 3 S, telečje 2—3.60 S, svinjsko 2.60—3.40 S, prekajeno meso 2.60—4.20 S, prekajena slanina 2.80—5.50 S, surova slanina 2.40—2.70 S, kure 3.60 do 4.50 S, jajce 14 g, strd 4 S, svinjska mast 2.48 do 2.70 S.

Zadružna pisarna javlja: Na prodaj je: 10.000 l dobrega mošta in 300 komadov ojstrv, 25—35 grošev za komad. — Kupi se: 1 plemna, breja krava, ter več tisoč kil domače ajde

ZANIMIVOSTI

Za nos jih je potegnil. Nad tisoč let je stara sledeča zgodba: Karol Veliki je poslal svojega poslanca po opravih k grškemu cesarju v Carigrad. Poslanec so priredili slovesno pojedino. Ko pride na mizo imenitna jed, je poslanec zasukal skledo, da bi dobil boljši kos. To pa je bilo po ondodnih postavah strogo prepovedano. Kdor je kaj takega storil, je zapadel smrti, pa naj je bil še tak odličnjak. Vsem gostom je zaprlo sapo. Cesar sam je bil ves iz sebe, toda mislil je, da ne more nič pomagati. Postava je postava. Hudo mu je bilo, toda tujemu poslancu je moral odkrito povedati, kaj ga čaka. „Gospod, prav žal mi je, toda cesar se mora vedno ravnati po postavah. In naše postave so zelo stroge. Povem vam, da morate umreti. Vendar sem vam pripravljen izpolniti vsako drugo željo, samo tega me ne prosite, da vam darujem življenje. To je popolnoma nemogoče.“ Poslanec je malo pomislil, pa se je hitro udal v nemilo usodo. „Veličanstvo, če moram umreti, bom pač umrl. Vašega dovoljenja, da smem prositi, kar

hočem, se bom pa poslužil. Prosim, da bi iztaknili oči vsem tistim, ki so videli, kako nerodno sem obrnil skledo.“ Cesar je bil takoj zadovoljen. „Kar sem rekel sem rekel. Bomo brž poizvedeli, koliko jih je videlo vašo nerodnost. Jaz sam vas nisem videl, verjel sem tistim, ki so mi o tem povedali.“ Tako je bil najprej cesar rešen in njegovim očem se ni bilo treba bati oslepelosti. Začeli so spraševati druge, kdo je videl poslanca obrniti skledo, toda naenkrat so bili vsi tako nevedni, da se niti eden ni javil in si upal pričati zoper poslanca. Po dolgem preiskovanju je cesar odločil: „Če je pa tako, da vas, gospod poslanec, nihče ni videl, potem vas tudi obsoditi ne morem. Vaše življenje je rešeno in lahko se veselo vrnete k svojemu gospodarju na frankovski dvor.“

Bela lastovka. V predmestju Brna živi rodbina Novotny in na verandi njene hiše že več let gnezdi lastovke. Nedavno je bilo okrog gnezda izredno živahno. Stari lastovki sta srdito letali okrog gnezda in se zaletavali vanj, kakor da sedi v njem vsiljivec. Ko se le nista hoteli pomiriti, je pristavila gospodinja lestvo k steni in šla gledat, kaj je v gnezdu. Lahko si mislimo njeno presenečenje, ko je zagledala v gnezdu čisto belo lastovko. Lastovka ima rdeče oči, kar je značilen pojav albinizma. Bela lastovka je velika redkost. Dolgo pa ne bo uživala svobode, ker jo bodo obsodile na smrt lastovke same, ki takih izjem med seboj ne trpe. V kletki je pa težavno obdržati lastovko, ker potrebuje žive žuželke. Morda bi jo ohranili pri življenju v živalskem vrtu.

Avto na sončni pogon. Odkar drže po cestah motorna vozila, si tehniki in fiziki prizadevajo, da bi poenostavili in pocenili tudi gonilni material. Od bencina so prešli na nafto, na premog in še na druge snovi, ki se dajo uporabiti v ta namen. Eno najcenejših gonilnih sredstev pa je gotovo izumil angleški fizik prof. Abot iz Chesterfielda. Izjavil je namreč, da bo v najkrajšem času pred komisijo prikazal nov tip avtomobila, ki ga gonijo sončni žarki. Posebno ogledalo na tem avtomobilu bo zbiralo in vsrkavalo sončne žarke ter njih toploto odvajalo v posebno pripravo, v kateri se bo stvarjala iz te gonilna sila za avtomobil. Bil bi to avto z najcenejšim pogonskim sredstvom ter bi mogel doseči hitrost 60 km na uro. Imel bi pa hude nedostatke, kajti vozil bi samo po dnevu, kadar bi sijalo sonce.

Zlato v puranu. V kanadskem mestu Rosslandu živi neki priseljeni Avstrijec po imenu Henry Mager, ki se je v novem svetu prikopal od pomočnika do poslovodje velike klavnice. Obenem je lastnik velike rejnice puranov, ki mu donaša lepe dobičke, kajti pečeni purani morajo biti posebno okrog božiča in v pustnem času stalno na mizi vsake anglosaške družine. Nedavno je Mager rezal zaklanega purana, pa je v njegovem želodcu v svoje veliko začudenje odkril dve zlati zrnji. Bil sta sicer majhni, vendar pa zlati in Mager je za njiju dobil od nekega draguljarja 54 centov. Vest o zlatu v puranovem želodcu je zbudila po Kanadi senzacijo in sedaj nameravajo podrobneje preiskati tla, in na katerih stoji Magrova farma.

Voda na jedilnih listih. Turki so že od nekdaj radi imeli dobro pitno vodo. Baje so imeli nekateri izmed Turkov včasih tako dober okus za vodo, da so že po okusu lahko presodili, iz katerega studenca je ta voda. Še dandanes imajo Turki in tudi Grki dobro pitno vodo nenavadno radi. V marsikateri grški gostilni naleti človek na jedilnem listu med naštetimi pijačami na izraz „steklenica Sarisa“. Človek ne ve, kakšna imenitna pijača je to in jo naroči. Ko jo pokuši, pa spozna, da je naročil navadno pitno vodo. Dandanes imajo na Grškem že marsikje napeljavane vodovode iz gore. Včasih pa teh vodovodov ni bilo, vsled česar je bilo težje za vodo. Tako so potem v gostilnah prodajali pitno vodo v steklenicah z označbo

**Inserirajte
v „Koroškem Slovencu“!**

studenca, iz katerega je ta voda bila. Na Turškem je v domačih gostilnah večkrat na jedilnem listu besedica „Eyi Su“, kar pomeni „dobra pitna voda“. To vodo moraš v gostilnah plačati, kakor moraš plačati vodo v grških gostilnah kadar jo dobiš v steklenici z označbo kakor n. pr. „Sarisa“. Mnogokje prodajajo vodo v zaprtih steklenicah, ki so na zunaj podobne steklenicam z najfinjšim vinom. Na Turškem imajo celo trgovine, v katerih ne prodajo nobene druge stvari, kakor samo čisto vodo.

Stekli cigani. Prebivalstvo Cluja v Rumuniji je doživelo silno razburjenje. V nekem ciganskem taborišču izven mesta so zboleli vsi cigani na steklini in so ogrožali sosedstvo. Ljudje so pred cigani bežali v hiše in se niso upali odstraniti iz njih. Končno je ukrotila ciganske besneže žandarmerija, ki je polovila vse cigane in jih odpremila v bolnišnico, kjer so nekateri okuženci umrli. Oblast je odredila, da se morajo uničiti vse živali, ki so jih imeli cigani pri sebi.

Maharadža je držal besedo. Veliko pozornost je zbudilo v nekem tržaškem predmestju, ko so se pred skromno hišo, v kateri stanuje neki natakarski parnikar „Conte Verde“, Giuseppe Tondato, ustavili trije luksuzni avtomobili, v katerih je sedel eksotično oblečen Indijec s svojimi spremljevalci. Obiskovalec je bil indijski knez, maharadža iz Alvarja, kateremu je Tondato na nekem morskem potovanju tako dobro stregel, da mu je knez obljubil obisk v Trstu. Dejal je, da pride k njemu na večerjo. V zahtevo za to večerjo je ostavil natakarsko svojo sliko v zlatem okviru.

Milijonar s podporo za brezposelne. V Jerseyu na Angleškem so aretirali večkratnega milijonarja Josepha Rosea, ki je bil vsej okolici znan kot hud stiskač. Po naključju je policija odkrila sleparsko afero, v katero se je bil mož zapletel in ki je zbudila v vsem Angleškem veliko pozornost, ker tam podobnega zločina še niso imeli. Milijonar je enajst mesecev vlekel podporo za brezposelne... Oblekel se je revno in je prihajal vsak teden v urad za brezposelne, da so mu izplačevali podporo. Neki mož, ki je bil nekoč sam bogat in je svoje imetje izgubil, je goljufa pred nekoliko dnevi spoznal in poskrbel, da ga je vzela policija.

Staro sovraštvo. Štirideset let sta živela dva kmeta iz okolice Szegeda v smrtnem sovraštvu, zaradi mladenke, ki sta jo oba hotela imeti za ženo. Čeprav je mladenka zavrnila prvega in drugega ter se je omožila s tretjim, je trajalo sovraštvo med tekmečema za ljubezen v mladosti naprej. Te dni pa je dokipelo. Šestdesetletni Kurucz je srečal 71letnega Balinta na poti in mu je vrget kamen v glavo. Kamen je zadel Balinta do smrti, nakar se je Kurucz sam javil orožnikom.

Človek rase do 40 let. Kakor poročajo iz New Yorka, je predsednik tamkajšnjega zavoda prof. Hrdlička izjavil, da je v teku svojih dolgoletnih preiskav prišel do sklepa, da človek rase do svojih 40 let.

Kdo je skopuh? Joža Tomaž: „Posodi mi vžgalico!“ — Tomaž: „Nimam je.“ — Na isto prošnjo odkimata Jožu še Rado in Pepe, Joža pa si godrnjaže prižge cigareto z vžgalnikom.

Na Dobraču. Lovci: „Našli smo sledove potikačega se volka.“ — Drug lovec: „Imenitno!“ — Prvi lovec: „Sledi vodijo od nas proč.“ — Drug lovec: „Tem boljši!“

Malo reklame za letoviščarje. Nedavno so trije letoviščarji zamudili na postaji S. svoj vlak, nevoljni se vračajo v trg ter vprašajo domačina: „Imate gledališče?“ — „Gledališča pa nimamo.“ — „Kje pa je vaš kino?“ — „Kina tudi nimamo.“ — „Kaj torej delate ob dolgočasju?“ — „Na kolo dvoru gledamo, kako vlaki prihajajo in odhajajo.“

Za 5 S na mesec dobavlja
posnemalnike
Jos. PELZ, Wien XV., Mariahilferstr. 164
Ceniki zastoj Zastopniki se iščejo